

Medlemmerne af Folketingets
Europaudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

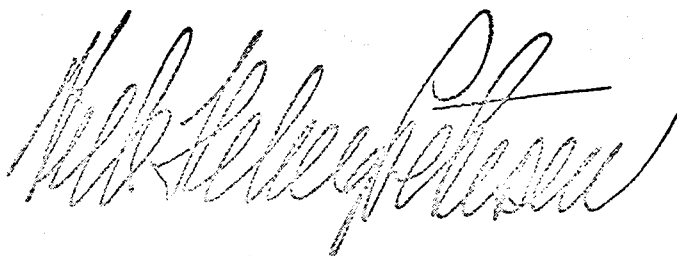
Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

5. december 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med det ordinære møde i Det Europæiske Råd i Nice den 7.-9. december 2000 Rådets bidrag med henblik på vedtagelse af en europæisk social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden.

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 28. november 2000
(OR. fr)

13880/1/00
REV 1

LIMITE

SOC 460

FREMSENDELSE AF TEKST

---

fra: Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik)
til Det Europæiske Råd

Tidl. dok. nr.: 13590/00 SOC 443
Komm. forsl. nr.: 9964/00 SOC 242

Vedr.: En social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden
– Bidrag fra Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) til Det Europæiske Råd i Nice med henblik på vedtagelse af en europæiske social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden

---

I bilaget følger til delegationerne et udkast til bidrag fra Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) en europæisk social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden.

BILAG

Bidrag fra Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik)
til Det Europæiske Råd i Nice med henblik på vedtagelse af
en europæisk social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden

1. Politiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd

1. Det Europæiske Råd fastsatte i Lissabon som Den Europæiske Unions strategiske mål "*at (den skal) blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed*".
  - 1a. Det fastsatte endvidere det mål at opnå fuld beskæftigelse i Europa i en samfundsform, som i højere grad er tilpasset mænds og kvinders individuelle valg. Det endelige mål er - på grundlag af de statistikker, der er til rådighed - at øge beskæftigelsesfrekvensen fra gennemsnitligt 61% i dag til så tæt på 70% som mulig, senest i 2010 og øge antallet af kvinder i beskæftigelse fra gennemsnitligt 51% i dag til over 60% i 2010. Stats- og regeringscheferne understregede, at en gennemsnitlig økonomisk vækstrate på ca. 3% skulle være et realistisk perspektiv for de kommende år, for så vidt de foranstaltninger, de vedtog i Lissabon, bliver iværksat i en sund makroøkonomisk kontekst.
2. Det Europæiske Råd pålagde i denne sammenhæng det franske formandskab at tage initiativ til drøftelser "på grundlag af en meddelelse fra Kommissionen med henblik på Det Europæiske Råd i Nice i december at nå til en aftale om en europæisk social dagsorden, der inddrager de involverede parters initiativer".

3. Kommissionen forelagde i overensstemmelse med disse retningslinjer den 28. juni 2000 en meddelelse om en europæisk social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden. Denne meddelelse blev af Kommissionen som led i dens femårsprogram præsenteret som et af nøgleelementerne i dens sociale og økonomiske dagsorden. Medlemsstaterne har enstemmigt understreget kvaliteten af dette bidrag. De mener, at den udgør et vigtigt grundlag under hensyn til de retningslinjer, som Det Europæiske Råd fastlagde i Lissabon og Feira. Det understreges, at Kommissionens meddelelse kaster lys over den måde, hvorpå Kommissionen agter at gøre brug af sin initiativret på området social- og arbejdsmarkedspolitik.
4. På dette grundlag indeholder Europa-Parlamentets beslutning, vedtaget den 26. oktober 2000, vigtige uddybende og berigende elementer. Der lægges navnlig vægt på følgende punkter: betydningen af samspillet mellem den økonomiske politik, social- og arbejdsmarkedspolitikken og beskæftigelsespolitikken, de forskellige instrumenters rolle og navnlig den rolle, der spilles af den åbne koordinationsmetode, lovgivningen og mobiliseringen af alle aktører. Europa-Parlamentet ønskede at styrke dagsordenen på en række punkter og understregede betydningen af en årlig opfølgning af dagsordenen på grundlag af en resultattavle, som Kommissionen udarbejder.
5. Udtalelserne fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget har også beriget drøftelserne. Bidragene fra både arbejdsmarkedets parter og ikke-statslige organisationer har gjort det muligt at integrere disse social- og arbejdsmarkedspolitiske nøgleaktørers synspunkter. De relevante komitéer og grupper i Rådet eller Kommissionen og navnlig Beskæftigelsesudvalget, Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse og Det Rådgivende Udvalg for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder har ligeledes ydet deres bidrag til dette arbejde.
2. Modernisere og forbedre den europæiske sociale model
6. Medlemsstaterne påpegede i Lissabon, at "den europæiske sociale model og dens udviklede sociale beskyttelsessystemer skal understøtte overgangen til den videnbaserede økonomi". De understregede, at "menneskene er Europas største aktiv og bør være centrum for EU's politikker. Det er altafgørende at investere i mennesker og udvikle en aktiv og dynamisk velfærdsstat, både for Europas plads i den videnbaserede økonomi og for at sikre, at fremkomsten af

denne nye økonomi ikke øger de eksisterende sociale problemer såsom arbejdsløshed, social udstødelse og fattigdom".

7. Kommissionen har i sin meddelelse fokuseret på, at det er nødvendigt, at der sikres et positivt og dynamisk samspil mellem den økonomiske politik, beskæftigelsespolitikken samt social- og arbejdsmarkedspolitikken, og at alle de vigtigste aktører arbejder sammen mod dette nye strategiske mål.
8. I dette perspektiv skal social- og arbejdsmarkedspolitikkenes dobbelte mål understreges: dagsordenen skal styrke social- og arbejdsmarkedspolitikkenes rolle som konkurrencefaktor; den skal gøre det muligt sideløbende og mere effektivt at forfølge særlige mål med hensyn til beskyttelse af individet, mindskelse af uligheder og fremme af social samhørighed. Europa-Parlamentet og arbejdsmarkedets parter har særlig insisteret på dette dobbelte mål. Økonomisk vækst og social sammenhængskraft styrker hinanden gensidigt. Et samfund med større social samhørighed og mindre udstødelse giver sikkerhed for en mere velfungerende økonomi.
9. En sådan strategi forudsætter i første omgang en øget deltagelse på arbejdsmarkedet, navnlig for de grupper, der er underrepræsenteret eller forfordelte. Flere og bedre jobs er nøglen til social inddragelse. Man må fremme lettere tilgængelige arbejdsmarkeder og tilskynde til mangfoldighed i beskæftigelsen som en faktor, der forbedrer konkurrencen og den sociale inddragelse. En strategi, hvorved socialpolitikken og den økonomiske politik som defineret i Lissabon gensidigt styrker hinanden, og som går ud på at mobilisere alt disponibelt beskæftigelsespotentiale, er således afgørende for at sikre pensionsordningernes bæredygtighed.
10. For at forberede fremtiden må Den Europæiske Union bygge på sine resultater. Den skal således fortsat fremme de værdier i form af solidaritet og retfærdighed, som kendetegner den, og som er højtideligt bekræftet i chartret om grundlæggende rettigheder. Den europæiske sociale model, der er kendetegnet ved sociale sikringsordninger på et højt niveau, en omfattende social dialog og serviceydelser af almen interesse, og hvis anvendelsesområde omfatter aktiviteter, som er væsentlige for den sociale samhørighed, bygger i dag til trods for den forskelligartethed, der kendetegner medlemsstaternes sociale systemer, på en fælles sokkel af værdier.

11. Den europæiske sociale model har udviklet sig igennem de seneste fyre år gennem vigtige omfattende fællesskabsregler, som takket være Maastricht- og Amsterdam-traktaten er blevet styrket betragteligt. Den omfatter nu vigtige tekster inden for en lang række områder: arbejdstagernes frie bevægelighed, ligebehandling af mænd og kvinder i arbejdslivet, lønmodtagernes sundhed og sikkerhed, arbejds- og ansættelsesvilkår og nu også bekæmpelse af alle former for diskrimination. Det sociale kapitel i traktaten har stadfæstet den grundlæggende rolle, der spilles af overenskomster mellem arbejdsmarkedsparterne i lovgivningsarbejdet. Det Europæiske Råds ekstraordinære møde i Luxembourg markerede et vigtigt skridt i retning af at mobilisere EU til at gøre en indsats til fordel for beskæftigelsen. Amsterdam-traktaten med den europæiske strategi for beskæftigelse og Det Europæiske Råd i Lissabon og Feira med den åbne koordinationsmetode i forbindelse med social udstødelse og tættere samarbejde inden for social beskyttelse har indført nye og vigtige metoder til at udvide de nye områder af Fællesskabets politik.
12. Det mål, der blev fastsat i Lissabon, forudsætter, at Den Europæiske Union identificerer de nye udfordringer, der kræver svar i de kommende fem år.

3. De fælles udfordringer

Fuld beskæftigelse og mobilisering af alle beskæftigelsesmuligheder

13. Dynamikken i væksten i Europa, suppleret med fortsatte strukturreformer, skal gøre det muligt at nå frem til en varig tilbagevenden til fuld beskæftigelse. Dette perspektiv indebærer ambitiøse politikker for øget erhvervsfrekvens, begrænsning af regionale forskelle, mindskelse af uligheder og forbedring af kvalitet i beskæftigelsen.
14. Det er meget vigtigt at forbedre kvalifikationer og at øge mulighederne for livslang uddannelse ved at tildele arbejdsmarkedets parter en væsentlig rolle. Udviklingen af kompetence er nødvendig for at forbedre tilpasningsevnen og konkurrenceevnen og bekæmpe social udstødelse. Det er nødvendigt, at der sker ændringer i tilrettelæggelsen af arbejdet, så informations- og kommunikationsteknologiernes potentiale kan udnyttes fuldt ud. Flexibilitet og sikkerhed skal kombineres inden for rammerne af en økonomi i forandring.

Udnyttelse af den tekniske udvikling

15. Den hurtige udvikling i informations- og kommunikationsteknologien samt på det biovidenskabelige område gør det klart for hvert af vore lande, at det i overensstemmelse med det mål, som Det Europæiske Råd i Lissabon fastsatte, er nødvendigt at indtage en ledende plads i viden- og innovationssamfundet og i den viden- og innovationsbaserede økonomi, der er de nye drivkræfter for vækst og udvikling.
16. De teknologiske forandringer skal også give sig udslag i en bedre levestandard og bedre levevilkår, der kan komme hele samfundet til gode. Den nye informations- og kommunikationsteknologi giver således enestående muligheder, som bør udnyttes fuldt ud, idet man dog bør sørge for ikke at udvide skellet mellem dem, der har adgang til den nye viden, og dem, der ikke har det.

Udvikling af mobiliteten

17. Den økonomiske integration og oprettelsen af bi- eller multinationale virksomheder medfører øget mobilitet for kvinder og mænd mellem EU-landene. Denne tendens, der allerede er fremherskende for unge med videregående uddannelser og ledere, skal støttes og fremmes, navnlig for lærere, forskere og personer under uddannelse. Der skal på passende vis tages hensyn til dette krav inden for rammerne af de nationale uddannelsessystemer. EU-reglerne skal i øvrigt moderniseres og forbedres for at sikre, at arbejdstagere, der benytter sig af deres ret til mobilitet, bevarer deres sociale rettigheder.

Udnyttelse af den økonomiske og monetære integration

18. Gennemførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union og tilstedeværelsen af et stort indre marked medfører, at det bliver lettere at sammenligne omkostninger og priser. Denne integration, der vil forbedre konkurrenceevnen, giver sig udslag i omlægninger af produktionsapparatet og forandringer i bestemte sektorer, som skal styres og følges op af en øget indsats for at forbedre arbejdstagernes kvalifikationer og uddannelse. Det er nødvendigt at udvikle en positiv tilgang til disse forandringer ved at inddrage virksomhederne og arbejdstagerne.

19. Fortsat og ikke-inflatorisk vækst i Den Økonomiske og Monetære Union indebærer også, at lønudviklingen skal være forenelig med bl.a. produktivitetsudviklingen i den enkelte medlemsstat og med traktaternes bestemmelser om opretholdelse af stabile priser.

Forholdsregler som følge af befolkningens aldring

20. Befolkningens aldring er en udfordring for alle medlemsstater. Den kræver ud over en fortsættelse af de relevante politikker på familie- og børneområdet nye løsninger, hvad enten det drejer sig om at øge kvinders erhvervsfrekvens, at lette og støtte fastholdelsen af de ældre arbejdstagere på arbejdsmarkedet, om pensionsordningernes bæredygtighed eller om foranstaltninger til finansiering af forsørgerbyrden.
21. Tilvejebringelsen af et højt beskæftigelsesniveau og forøgelsen af kvinders erhvervsfrekvens, hvorved pensionsbyrden pr. beskæftiget kan nedbringes, vil gøre det lettere at overkomme stigningen i antallet af ældre. Det er nødvendigt at sikre en lettere adgang til arbejdsmarkedet gennem foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling, tilpasning af de sociale sikringsordninger for at fremme aktiviteten og styrke sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv.

Styrkelse af den sociale samhørighed

22. Social samhørighed, afvisning af alle former for udstødelse og diskrimination samt sikring af ligebehandling af kvinder og mænd udgør grundlæggende værdier i den europæiske sociale model, som blev bekræftet på Det Europæiske Råds møde i Lissabon. Beskæftigelse er den bedste beskyttelse imod social udstødelse. Væksten bør komme alle til gode, hvilket forudsætter, at de frivillige aktioner fortsættes og intensiveres, navnlig i de vanskelige kvarterer, for at tage højde for udstødes- og ulighedsfænomenernes kompleksitet og mange forskellige dimensioner. Ligesom beskæftigelsespolitikken spiller den sociale beskyttelse en afgørende rolle, uden at man af den grund må glemme betydningen af andre faktorer som f.eks. bolig, uddannelse, sundhed, information og kommunikation, mobilitet, sikkerhed og retfærdighed, fritid og kultur. Det er ligeledes vigtigt, at det lykkes at integrere de tredjelandstatsborgere, som opholder sig lovligt på EU's område.

En vellykket udvidelse på det sociale område

23. Udvidelsen er en udfordring for Den Europæiske Union, ikke mindst på det sociale område. Unionen skal aktivt støtte den indsats, ansøgerlandene allerede har gjort for at tilpasse og omlægge deres sociale systemer, og skabe en proces, hvor omstilling og fremskridt følges ad. Ansøgerlandene står således ikke kun over for den væsentlige udfordring, som tilpasningen og omlægningen af deres systemer indebærer, men er ligeledes konfronteret med de fleste af de problemer, som EU's nuværende medlemsstater er i færd med at løse. Det er derfor nødvendigt, at der tages hensyn til udvidelsesperspektivet på alle social- og arbejdsmarkedspolitikens områder.

Fremhævelse af globaliseringens sociale dimension

24. Globaliseringen af samhandelen og de finansielle forbindelser vil i kraft af øget konkurrence stille større krav til konkurrenceevnen, hvilket vil få konsekvenser for socialpolitikken (f.eks. indvirkningen på lønomkostningerne af de sociale bidrag). De multilaterale forhandlinger, hvor de økonomiske aspekter dominerer, får i stadig højere grad en social dimension (f.eks. debatter om grundlæggende sociale rettigheder og spørgsmål vedrørende fødevarerikkerhed). (...) EU må organisere sig på en sådan måde, at det sikres, at der tages hensyn til de sociale aspekter ved udarbejdelse af internationale regler.

4. De nærmere enkeltheder vedrørende udmøntningen

25. For at vi kan tage disse nye udfordringer op, bør dagsordenen tjene til at sikre, at der sker en uddybning og modernisering af den europæiske sociale model, og at der sker en forbedring af kvaliteten på alle social- og arbejdsmarkedspolitikens områder. Kvaliteten af uddannelserne, af arbejdet, af forholdet mellem ledelsen og arbejdstagerne samt kvaliteten af social- og arbejdsmarkedspolitikken som helhed udgør faktorer, der er af væsentlig betydning for EU's evne til at opfylde de mål, det har sat sig for så vidt angår konkurrenceevne og fuld beskæftigelse. Den konkrete udmøntning af denne indsats og de tiltag, der iværksættes på fællesskabsplan, skal under overholdelse af nærhedsprincippet, navnlig tage sigte på at nå fælles mål, idet der lægges størst mulig vægt på den sociale dialog.

26. Samtlige aktører, EU-institutionerne (Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen), medlemsstaterne, de regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, det civile samfund og virksomhederne har en rolle at spille.
27. Hvis den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden skal gennemføres, må den bygge på hele spektret af fællesskabsinstrumenter: den åbne koordinationsmetode, lovgivningen, den sociale dialog, strukturfondene, støtteprogrammerne, en integreret strategi for de forskellige politikker, analyse og forskning.
- 27a. **Dagsordenen fastlægger de retningslinjer, der skal følges på fællesskabsplan og på nationalt plan for at nå de mål, der blev fastsat i Lissabon. Den afspejler en erkendelse af, at der fuldt ud skal tages hensyn til nærhedsprincippet og til de forskelle, der er mellem medlemsstaterne med hensyn til traditioner og vilkår på det sociale og beskæftigelsesmæssige område.**
- 27b. Dagsordenen skal også være dynamisk, således at den løbende kan tilpasses den økonomiske og social udvikling.
28. Styrkelse og modernisering af den europæiske model, så den svarer til de nye krav, indebærer, at man drager alle konsekvenser af vekselvirkningen mellem økonomisk vækst, beskæftigelse og social samhørighed ved fastlæggelsen af EU's politikker. Det er på dette grundlag, at de strategiske valg for disse politikker skal fastlægges.
29. Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) foreslår under hensyn til de retningslinjer, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Lissabon og Feira, og på baggrund af meddelelsen fra Kommissionen, at Det Europæiske Råd i Nice tilslutter sig:
- nedenstående retningslinjer for social- og arbejdsmarkedspolitikken:
    - I. Flere og bedre jobs
    - II. Foregribning af ændringerne i beskæftigelsesvilkårene med henblik på at drage fuldt udbytte heraf gennem en ny ligevægt mellem fleksibilitet og sikkerhed
    - III. En kraftig indsats i bekæmpelsen af fattigdom, udstødelse og forskelsbehandling for at fremme social integration
    - IV. Modernisering af ordningerne for social beskyttelse
    - V. Fremme af ligebehandling af mænd og kvinder
    - VI. Styrkelse af det sociale aspekt af udvidelsen og Den Europæiske Unions forbindelser
- udadtil.

- følgende led i gennemførelsen af disse mål:

Kommissionen opfordres til:

at fremsætte passende forslag og udøve sine gennemførelses- og kontrolbeføjelser i medfør af fællesskabsretten i overensstemmelse med den rolle, den er tillagt ved traktaten

i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon vedrørende den åbne koordinationsmetode at understøtte denne ved hjælp af passende initiativer, især gennem udformning af indikatorer i samarbejde med Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse.

Rådet

i sammensætningen beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik har til opgave at iværksætte den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden under inddragelse af de øvrige råds-sammensætninger

behandler, med henblik på vedtagelse, for hele den periode, som den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden vedrører, passende forslag, som fremsættes af Kommissionen, under inddragelse af Europa-Parlamentet efter de regler, der er fastsat i traktaten

fastlægger og ajourfører i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon vedrørende den åbne koordinationsmetode, retningslinjerne, passende eller fælles mål; fastlægger eventuelt kvantitative og kvalitative indikatorer og evalueringskriterier; pålægger Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse at støtte Rådets arbejde, idet de i særlig grad tager hensyn til bidragene fra arbejdsmarkedets parter samt ngo'ernes bidrag for så vidt angår social udstødelse; tilkendegiver sin tilfredshed med Europa-Parlamentets ønske om at blive medinddraget fuldt ud i gennemførelsen heraf og om at etablere passende kontakter.

Det henstilles til arbejdsmarkedets parter, at de:

fuldt ud udnytter de muligheder, der ligger i traktaten for så vidt angår overenskomstmæssige forbindelser og fælles aktioner og forud for det årlige forårsmøde i Det Europæiske Råd meddeler, hvilke fælles aktioner de har gennemført eller har planlagt at gennemføre;

i denne sammenhæng fremlægger et første fælles bidrag til Det Europæiske Råd i Stockholm i marts 2001.

Medlemsstaterne:

sikrer gennemførelse på nationalt plan af de retsakter, som Rådet har vedtaget;

omsætter i henhold til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon vedrørende den åbne koordinationsmetode disse retningslinjer, disse passende eller fælles mål til nationale, regionale og lokale politikker ved at fastsætte specifikke mål og ved at vedtage foranstaltninger, der tager hensyn til nationale, regionale og lokale forskelle.

- følgende retningslinjer for opfølgning og aktualisering:

Der henstilles til Kommissionen, at den:

sikrer den opfølgning af og kontrol med gennemførelsen af den social- og arbejdsmarkeds-politiske dagsorden, som **Det Europæiske Råd i Lissabon udbad sig**, inden for rammerne af meddelelsen af 28. juni 2000 og nedenstående retningslinjer, og sikrer en midtvejsrevision af dagsordenen i 2003; med dette formål og med henblik på forårsmødet i Det Europæiske Råd forelægger en årlig resultattavle over de fremskridt, der er gjort i gennemførelsen af aktio-
nerne

i sin årlige sammenfattende rapport fremlægger de initiativer, som den har taget, og lægger vægt på bidragene fra alle de andre aktører i moderniseringen og forbedringen af den europæiske sociale model med henblik på at gennemføre det strategiske mål, der blev fastsat i Lissabon.

Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik):

- drøfter Kommissionens rapporter og resultattavle;
- bidrager i samordning med de andre berørte rådssammensætninger til forårsmødet i Det Europæiske Råd med henblik på at nå det strategiske mål, der blev fastsat i Lissabon. Der forventes et første bidrag til Det Europæiske Råd i Stockholm.

*
*   *
*

I. FLERE OG BEDRE JOBS

Udsigten til tilvejebringelse af fuld beskæftigelse skal følges op af målrettede bestræbelser på at lette flest mulige personers deltagelse i arbejdsmarkedet, hvilket navnlig indebærer, at man skal styrke politikker, som sigter mod at fremme lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet, skabe bedre muligheder for at forene arbejds- og familieliv, gøre det lettere at opretholde beskæftigelsen for ældre arbejdstagere, bekæmpe langtidsarbejdsløsheden og gennem en mobilisering af alle aktører, navnlig aktørerne i den sociale og solidariske økonomi, åbne mulighed for, at de mest sårbare kan integreres i arbejdsmarkedet. Valget af en videnbaseret økonomi forudsætter, at der investeres i menneskelige ressourcer for at fremme arbejdstagernes kvalifikationer og mobilitet. Sideløbende hermed er det vigtigt at fremme kvaliteten af beskæftigelsen, og at udvikle strategier for livslang uddannelse og erhvervsuddannelse, som faktisk er til gavn for det størst mulige antal personer.

- a) Forøgelse af erhvervsfrekvensen ved at intensivere politikker, som skal skabe bedre mulighed for at forene familie- og arbejdsliv for både mænd og kvinder og fremme adgangen til eller opretholdelse af beskæftigelse for bestemte persongrupper (især langtidsledige, handicappede arbejdstagere, ældre arbejdstagere og minoriteter): den sammenlignende analyse, som Kommissionen skal foretage inden 2002 om strukturelle faktorer, der kan opmuntre til

indtræden på arbejdsmarkedet, og fastlæggelse af retningslinjer for beskæftigelsen, navnlig ved at fastsætte et nyt resultatvurderingskriterium vedrørende forbedringen af strukturerne for børnepasning.

- aa) Styrkelse og videreførelse af den samordnede strategi for beskæftigelsen med udgangspunkt i Beskæftigelsesudvalgets arbejde. Iværksættelse i 2002 af en revision og evaluering af denne strategis gennemslagskraft med henblik på at afklare den videre udvikling af strategien.
- b) Styrkelse og videreførelse af den samordnede strategi for beskæftigelsen og navnlig større hensyn til målene for bedre jobs og til strategiens betydning for væksten som et vigtigt element i bestræbelserne på at gøre det attraktivt at arbejde. En meddelelse fra Kommissionen i 2001 vil omhandle beskæftigelsespolitikens bidrag til kvaliteten i beskæftigelsen i alle dens aspekter (herunder arbejdsvilkår, sundhed og sikkerhed, lønforhold, ligestilling mellem kønnene, ligevægt mellem fleksibilitet og sikkerhed, sociale relationer). Beskæftigelsesudvalget vil på denne baggrund aflægge rapport om spørgsmålet i slutningen af 2001, så der kan blive fastlagt indikatorer, der gør det muligt at sikre opfølgningen heraf.
- ba) Bekæmpelse af langtidsarbejdsløsheden ved at udvikle aktive strategier til forebyggelse og reintegration på grundlag af en tidlig indkredsning af de individuelle behov og en forbedring af beskæftigelsesegnetheden.
- c) Støtte af beskæftigelsesstrategiens lokale og regionale dimension inden for denne ramme. Den regionale dimension vil kræve en strategisk fremgangsmåde på alle niveauer og på europæisk niveau og vil eventuelt kræve forskellige og målrettede politikker for forskellige regioner med henblik på at indfri de mål, der blev fastlagt i Lissabon, og at opnå en styrkelse af den regionale samhørighed.
- d) Forbedring af den faktiske adgang til grunduddannelse og livslang uddannelse, herunder især inden for ny teknologi med henblik på at undgå et mangelfuldt kvalifikationsniveau. Strategierne på dette område bør afspejle, at det offentlige, arbejdsmarkedets parter og den enkelte er fælles om ansvaret med passende medvirken fra det civile samfund. Arbejdsmarkedets parter opfordres til at forhandle sig frem til foranstaltninger, der skal forbedre uddannelsen efter endt skolegang og erhvervsuddannelsen med henblik på at øge tilpasningsevnen. De opfordres ligeledes til sammen med regeringerne til inden udgangen af 2001 at meddele Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik), hvilke foranstaltninger der er truffet på europæisk eller nationalt plan som led i de nationale handlingsplaner. Der vil blive holdt en konference om dette emne i 2002 for de berørte aktører. Der vil blive indført en pris for pionervirksomheder.

- da) Fremme af fastlæggelsen og formidlingen af god praksis i tæt samarbejde med Gruppen på Højt Niveau vedrørende Informationssamfundets Beskæftigelsesmæssige og Sociale Aspekter og yderligere udvikling af aspektet "de menneskelige ressourcer" af eEurope-planen.
- e) Lettelse af de europæiske borgeres mobilitet
- udvikling af et videnbaseret Europa ved at fjerne hindringer for mobiliteten for undervisere, forskere, studerende, lærere og personer under uddannelse, især inden for rammerne af den handlingsplan for mobilitet og den henstilling, som Rådet har vedtaget;
  - fremme af anerkendelse på europæisk plan af kompetencer og færdigheder, der er erhvervet i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktatens bestemmelser;
  - fremme af den frie bevægelighed for personer; tilpasning inden 2003 af indholdet af direktiverne om opholdsret, initiativer til at forbedre reglerne om arbejdstagernes frie bevægelighed;
  - modernisering (...) i dagsordenens gennemførelsesperiode af de regler, der sikrer opretholdelsen af vandrende arbejdstageres ret til social sikring; forbedring af anvendelsen af lovgivningen på området, især gennem fremme af anvendelse af de nye informations- og kommunikationsteknologier;
  - styrkelse inden udgangen af 2002 af reglerne for bevarelse af rettighederne til tillægspension for arbejdstagere, som rejser inden for Den Europæiske Union.
- f) Overvejelser vedrørende forbindelserne mellem migrationsstrømmene og beskæftigelsespolitikken i den periode, hvor den sociale- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden gennemføres.
- g) Opfordring til Kommissionen om inden for rammerne af de beføjelser, som traktaten tillægger den på området, at fortsætte overvejelserne i samarbejde med medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter om den sociale dimension af Fællesskabets konkurrencepolitik. Gennemgang, på grundlag af en meddelelse fra Kommissionen, af offentlige indkøbs sociale aspekter under hensyn til udviklingen i den sociale og solidariske økonomi.

II. FOREGRIBNING AF ÆNDRINGERNE I ARBEJDSMILJØET MED HENBLIK PÅ AT DRAGE FULDT UDNYTTE HERAF GENNEM EN NY LIGEVÆGT MELLEMLIKSIBILITET OG SIKKERHED

De dybtgående forandringer i økonomien og arbejdet, som især skyldes fremkomsten af den videnbaserede økonomi og globaliseringen, tager fart og berører alle medlemsstaterne. De kræver nye fælles løsninger, som tager hensyn til lønmodtagernes forventninger. Den sociale dialog og medbestemmelse skal skabe betingelser for, at lønmodtagerne kan deltage i forandringerne, ved at man foregriber udviklingen i virksomhederne, de forskellige sektorer i industrien og i de relevante geografiske områder. Bestræbelserne på at fastlægge fælles innovative rammer, som er tilpasset de nye former for beskæftigelse, skal gøre det muligt at fremme den enkelte lønmodtagers mobilitet og accept af mere og mere forskelligartede arbejdssituationer, ved at der skabes overgange mellem disse situationer eller successive jobs. De foranstaltninger, der skal træffes for at ledsage disse forandringer, skal bygge på en afbalanceret anvendelse af de forskellige eksisterende fællesskabsinstrumenter, herunder navnlig den åbne koordinationsmetode og give arbejdsmarkedets parter vide rammer for initiativer.

- a) Styrkelse af arbejdstagernes inddragelse i forvaltningen af forandringerne på arbejdsmarkedet ved inden 2002 at forbedre fællesskabsrammen vedrørende arbejdstagernes ret til at blive informeret og hørt og få medindflydelse (revision af direktivet om europæiske samarbejdsudvalg, færdiggørelse af direktiverne om information og høring og om den sociale dimension af det europæiske selskab)
- b) Bl.a. på grundlag af en meddelelse fra Kommissionen udvikles i 2002 fællesskabsstrategien for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen
  - de eksisterende normer kodificeres, tilpasses og eventuelt forenkles
  - nye risici som f.eks. stress på arbejdspladsen imødegås gennem normative initiativer og udveksling af erfaringer om den bedste praksis
  - anvendelsen af lovgivningen i små og mellemstore virksomheder fremmes under hensyn til de særlige problemer, de må kæmpe med, navnlig gennem et særligt program
  - udvekslingen fra og med 2001 af den bedste praksis og samarbejdet mellem arbejdstilsynstjenesterne udvikles for bedre at opfylde de fælles væsentlige krav.

- c) Hensyntagen til ændringer i arbejdsmiljøet og arbejdsforholdene i forbindelse med de europæiske økonomiers voksende indbyrdes afhængighed ved:
- på fællesskabsplan i løbet af den periode, hvor den europæiske social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden gennemføres, at indføre udveksling af innovative erfaringer med arbejdsforhold, som forener sikkerhed for arbejdstagerne og fleksibilitet for virksomhederne og høre arbejdsmarkedets parter om alle relevante aspekter af moderniseringen og forbedringen af arbejdsforholdene;
  - fra 2001 i overensstemmelse med forslagene fra arbejdsmarkedets parter at oprette et "europæisk overvågningscenter for forandringer" under instituttet i Dublin;
  - at behandle direktivet om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens konkurs med henblik på vedtagelse inden 2003; som besluttet af Kommissionen foretage en evaluering af de eksisterende direktiver om garantier for arbejdstagerne i forbindelse med kollektive afskedigelser og om beskyttelse af arbejdsforholdet ved ændring af arbejdsgiver og om nødvendigt tilpasse disse direktiver;
  - at opfordre arbejdsmarkedets parter til:
    - at fortsætte dialogen (...) om de problemer, der er forbundet med arbejdets tilrettelæggelse og de nye beskæftigelsesformer,
    - at iværksætte diskussioner, som kan føre til forhandlinger om virksomhedernes og arbejdstagernes fælles ansvar for så vidt angår arbejdstagernes beskæftigelsesegenskab og tilpasningsevne, navnlig set ud fra en mobilitetssynsvinkel
    - at drøfte spørgsmålene vedrørende databeskyttelse.
- ca) Støtte af initiativer i tilknytning til virksomhedernes sociale ansvar og styring af forandringerne gennem en meddelelse fra Kommissionen.
- d) Forbedring af den makroøkonomiske dialog, som fastsat af Det Europæiske Råd i Köln, således at den fuldt ud bidrager til det positive og dynamiske samspil mellem de politikker, der føres på henholdsvis det økonomiske, det sociale og det beskæftigelsesmæssige område. Fremme (...) af udvekslinger af oplysninger mellem fællesskabsinstitutionerne og arbejdsmarkedets parter om den igangværende udvikling med hensyn til løndannelse og aflønningens sammensætning (...).
- e) Tilrettelæggelse inden 2004 af en drøftelse om individuel afskedigelse, under hensyntagen til de sociale sikringsydelser og de nationale karakteristika på arbejdsmarkedet.
- f) I 2001 supplerung af EF-lovgivningen om arbejdstid ved at færdiggøre bestemmelserne vedrørende vejtransportsektoren. Teksten om harmonisering af de sociale bestemmelser inden for sø- og lufttransport fremmes.

III. BEKÆMPELSE AF ALLE FORMER FOR UDSTØDELSE OG FORSKELSBEHANDLING FOR AT FREMME SOCIAL INTEGRATION

Tilbagevenden til vedvarende økonomisk vækst og udsigten til fuld beskæftigelse betyder ikke, at der spontant bliver mindre fattigdom og udstødelse i Den Europæiske Union. Det gør det derimod endnu mere uacceptabelt, at disse fænomener fortsat eksisterer. Det Europæiske Råd i Lissabon understregede nødvendigheden af at gøre en markant indsats for at få udryddet fattigdommen. Denne vilje, som der er givet udtryk for på højeste niveau i hver af staterne, skal omsættes til praksis ved, at alle de lokale aktører, herunder navnlig ngo'er og den sociale sektor, mobiliseres, og den skal ledsages af foranstaltninger til sikring af ligebehandling af alle statsborgere i tredjelande, som har lovlig bopæl på EU's område.

- a) Inden juni 2001 og i henhold til den åbne koordinationsmetode, som blev fastlagt af Det Europæiske Råd i Lissabon, iværksættes en national handlingsplan for en periode på 2 år til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse på grundlag af mål, der er vedtaget i fællesskab. Denne plan fastlægger de fremskridt, som de nationale politikker tager sigte på, samt nævner de indikatorer, der er anvendt til at vurdere resultaterne af de trufne foranstaltninger. Fra 2001 skal man på grundlag af de indikatorer, som medlemsstaterne har indskrevet i deres nationale handlingsplaner, arbejde på at skabe sammenhæng mellem disse indikatorer og fastlægge indikatorer, der er opnået almindelig enighed om.
- b) De muligheder, som den nye informations- og kommunikationsteknologi tilbyder, udnyttes for at nedbringe den sociale udstødelse ved at fremme adgang for alle til videnssamfundet, med henblik herpå iværksættes Kommissionens handlingsplan "eEurope - et informations-samfund for alle", der blev godkendt af Det Europæiske Råd i Feira.
- c) Det skal sikres, at der efter de første nationale handlingsplaner følges op på henstillingen fra 1992 om de minimumsgarantier for midler, der skal sikres gennem ordningerne for social beskyttelse, ligesom eventuelle initiativer til at ledsage de fremskridt, der gøres på dette område, skal undersøges.
- d) Medlemsstaternes indsats inden for bypolitik skal støttes gennem erfaringsudveksling, således at social og rumlig opdeling kan bekæmpes.
- da) Den Europæiske Socialfonds betydning skal evalueres, herunder fællesskabsinitiativet Equal, for så vidt angår fremme af social inddragelse.

- e) Det skal sikres, at Fællesskabets lovgivning om bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering gennemføres effektivt. Der udvikles udveksling af erfaringer og af bedste praksis for at styrke disse politikker.
- f) Der skal i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors iværksættes en mere effektiv integrationspolitik, der omfatter alle statsborgere i tredjelande, der har lovlige bopæl på EU's område, således at de kan tilbydes rettigheder og pligter, der svarer til EU-borgernes. Der udvikles udveksling af erfaringer med de integrationspolitikker, der føres på nationalt plan.
- g) Alle foranstaltninger til sikring af en bedre integration af handicappede på alle områder af det sociale liv skal udvikles, ikke mindst i forbindelse med Det Europæiske Handicapår 2003.
- h) Der skal skabes de rette betingelser for et effektivt partnerskab med arbejdsmarkedets parter, ngo'er, lokale forvaltninger og organisationer, der administrerer sociale tjenester. Virksomhederne skal inddrages i dette partnerskab for at styrke deres sociale ansvarlighed.

IV. DEN SOCIALE BESKYTTELSE SKAL MODERNISERES

Ordningerne for social beskyttelse, som er en væsentlig bestanddel i den europæiske sociale model, samtidig med at de forbliver under hver af medlemsstaternes ansvar, står over for fælles udfordringer. Samarbejdet mellem staterne må styrkes, så man mest effektivt kan tage udfordringerne op, navnlig gennem Udvalget for Social Beskyttelse. Moderniseringen af de sociale beskyttelsesordninger skal understøtte solidaritetskravene; dette er udfordringen i forbindelse med de foranstaltninger, der skal træffes både med hensyn til pension og sundhed og for at nå frem til en aktiv social stat, der energisk tilskynder til deltagelse på arbejdsmarkedet.

- a) Samarbejdet og udvekslingerne mellem staterne om strategier, som kan garantere sikre og bæredygtige pensioner for fremtiden, skal fortsættes: medlemsstaterne indsender nationale bidrag med henblik på Det Europæiske Råd i Stockholm (marts 2001), Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) vil sende en undersøgelse herom til Det Europæiske Råd i Göteborg (juni 2001), som vil udstikke de følgende etaper.
- b) På baggrund af de politikker, som hver af medlemsstaterne har ført, analyseres de tilpasninger, der er foretaget i de sociale beskyttelsesordninger, samt de fremskridt, der skal gøres for at gøre det mere fordelagtigt at arbejde og at fremme en sikker indkomst (2002) samt sikre en bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv.
- c) Der skal inden 2003 afsluttes en overvejelse af, hvordan man under overholdelse af solidaritetskravene kan sikre bæredygtig sundhedspleje af høj kvalitet under hensyn til virkningen af befolkningens aldring (længerevarende behandlingsforløb): rapport fra Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) i forbindelse med Rådet (sundhed).
- d) På grundlag af analyser, der er foretaget på Kommissionens vegne, undersøges udviklingen af situationen med hensyn til adgang på tværs af grænserne til behandling og sundhedsprodukter af høj kvalitet.
- e) Man skal i dagsordenens gennemførelsesperiode sikre opfølgning og evaluering af det udbyggede samarbejde med hensyn til social beskyttelse og fortsætte udviklingen af indikatorer på dette område.

V. FREMME AF LIGEBEHANDLING AF MÆND OG KVINDER

Fremme af ligestilling mellem kønnene gennemføres gennem hele den sociale dagsorden og suppleres med en række specifikke foranstaltninger vedrørende både kvinders adgang til beslutningsprocessen og styrkelse af retten til ligebehandling samt med hensyn til sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv.

- a) Begrebet ligebehandling af mænd og kvinder indarbejdes på alle relevante områder, navnlig de områder, der henhører under den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden, i udformning, opfølgning og evaluering af politikker, idet der indføres hensigtsmæssige mekanismer og instrumenter, som f.eks. evalueringer af virkningerne efter område, opfølgningssinstrumenter og kriterier for evaluering af resultatet.
- b) Kvinders adgang til deltagelse i beslutningsprocessen udvikles, idet der i hver enkelt medlemsstat fastsættes passende mål eller mål for fremskridtene samt frister herfor i den offentlige og den økonomiske og sociale sektor.
- c) Kommissionens meddelelse om en fællesskabsstrategi for ligebehandling af mænd og kvinder (2001-2005) iværksættes, de foreslåede ændringer til direktivet fra 1976 om ligebehandling behandles med henblik på vedtagelse, og retten til ligebehandling styrkes ved, at der inden 2003 vedtages et direktiv baseret på artikel 13 i EF-traktaten til fremme af ligebehandling af mænd og kvinder på andre områder end beskæftigelse og erhvervsaktivitet.
- d) Kendskabet skal udvikles, udnyttelsen af midler, og udvekslingen af erfaringer skal ske i fællesskab, især ved oprettelse af et europæisk institut for kønspolitiske spørgsmål og et ekspertnet. Projektvurderingen skal være foretaget i 2001.
- e) Initiativerne og foranstaltningerne til fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdspladsen udvides og styrkes, især med hensyn til løn. Det eksisterende initiativ for kvindelige iværksættere udbygges.
- f) Der sikres en bedre sammenhæng mellem familieliv og arbejdsliv, især ved at fremme en pasning af høj kvalitet af børn og afhængige personer.

VI. UDBYGNING AF DET SOCIALE ASPEKT AF UDVIDELSEN OG DEN EUROPÆISKE UNIONS FORBINDELSER UDADTIL

Udvidelsen og forbindelserne udadtil er på flere måder en udfordring og en lejlighed til at gøre en EF-indsats på det sociale område. Det er nødvendigt at fremme udvekslingen af erfaringer og strategier med ansøgerlandene, især for sammen mere effektivt at give sig i kast med udfordringer som fuld beskæftigelse og bekæmpelse af social udstødelse samt fremme en integreret økonomisk og social dagsorden, der svarer til den europæiske strategi, i de internationale organer.

- a) Udvidelsen forberedes med henblik på at fremme det økonomiske og sociale fremskridt i den udvidede Union:
- i forbindelse med arbejdsmarkedets parter tilrettelægges regelmæssigt udvekslinger af oplysninger om alle de sociale aspekter ved udvidelsen
  - det skal gøres lettere for ansøgerlandene at overtage den europæiske beskæftigelsesstrategi, gennemførelsen af målsætningen for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt tættere samarbejde om social beskyttelse
  - dialogen mellem arbejdsmarkedets parter skal spille en større rolle i denne kontekst.
  - der skal bidrages til udviklingen af de relevante ngo'er i ansøgerlandene.
- b) Der skal udvikles en samordnet holdning til de internationale sociale spørgsmål inden for rammerne af de multilaterale institutioner (De Forenede Nationer, Verdenssundhedsorganisationen, Europarådet, Den Internationale Arbejdsorganisation og i givet fald i WTO og OECD)
- c) Den sociale dimension i samarbejdspolitikken skal udbygges, især bekæmpelsen af fattigdom, udviklingen af sundhedsvæsenet og uddannelsessystemet samt hensynet til ligestilling mellem mænd og kvinder (navnlig som led i Euro-Middelhavs-processen).